

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 67/16

Luxembourg, 22. junij 2016

Sodba v zadevi C-557/14
Komisija/Portugalska

Portugalski se zaradi zamude pri izvajanju Direktive o čiščenju komunalne odpadne vode naloži pavšalni znesek 3 milijone EUR in denarna kazen 8000 EUR za vsak dan zamude

Neizpolnitev obveznosti Portugalske je Sodišče prvič ugotovilo že v sodbi iz leta 2009

Cilj direktive Unije¹ je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja komunalne odpadne vode (odpadna voda iz gospodinjstev in tehnološka odpadna voda). Med drugim določa, da države članice zagotovijo, da bodo vse aglomeracije s populacijskim ekvivalentom² nad 15 000 opremljene s kanalizacijskimi sistemi za komunalne odpadne vode najkasneje do 31. decembra 2000. Poleg tega mora biti komunalna odpadna voda iz teh aglomeracij pred izpustom obdelana v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku³.

Komisija je menila, da več portugalskih aglomeracij s populacijskim ekvivalentom nad 15 000 ni bilo opremljenih niti s kanalizacijskimi sistemi za komunalne odpadne vode niti s sistemi za čiščenje, zato je leta 2007 pri Sodišču zoper Portugalsko vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Sodišče je s sodbo z dne 7. maja 2009⁴ ugotovilo, da Portugalska ni izpolnila svojih obveznosti, ker 22 aglomeracij še ni bilo opremljenih s kanalizacijskimi sistemi in/ali komunalne odpadne vode niso bile obdelane.

Komisija je ocenila, da Portugalska še vedno ni izvršila sodbe iz leta 2009 v dveh od 22 zadevnih aglomeracij (in sicer v aglomeracijah Vila Real de Santo António in Matosinhos), zato je leta 2014 zoper Portugalsko vložila novo tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Komisija je v tem okviru Sodišču predlagala, naj Portugalski naloži, naj ji plača denarno kazen 20.196 EUR za vsak dan zamude pri izvršitvi sodbe iz leta 2009 in dnevni pavšalni znesek 2244 EUR od dneva razglasitve sodbe iz leta 2009 do dneva njene popolne izvršitve.

Portugalska na splošno trdi, da je bila sodba iz leta 2009 v zelo velikem delu izvršena. Glede aglomeracije Vila Real de Santo António naj bi bila zadnja dela končana 11. aprila 2015. Glede aglomeracije Matosinhos Portugalska trdi, da obstoječi postopek primarnega čiščenja zadostuje za zagotavljanje kakovosti vode in za preprečevanje tveganja za okolje in zdravje ljudi in da čeprav so bili sprejeti ukrepi za uskladitev z določbami direktive, so težave s financiranjem ovirale gradnjo čistilne naprave.

Z današnjo sodbo **Sodišče ugotavlja, da Portugalska ni izpolnila obveznosti izvršitve sodbe iz leta 2009, ker ob izteku roka, ki ga je Komisija določila za izvršitev te sodbe (21. april 2014), dve sporni aglomeraciji še vedno nista bili opremljeni z napravami za čiščenje komunalne odpadne vode.** V teh dveh aglomeracijah namreč potrebna dela še niso bila končana (aglomeracija Vila Real de Santo António) ali pa se sploh še niso začela (aglomeracija Matosinhos).

¹ Direktiva Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 26).

² Pojem „populacijski ekvivalent“ pomeni enoto, ki ustreza onesnaženju, ki ga v povprečju povzroči en prebivalec na dan.

³ V skladu z Direktivo je „sekundarni postopek čiščenja“ čiščenje komunalne odpadne vode po postopku, ki večinoma vključuje biološko čiščenje s sekundarnim posedanjem, ali drug postopek, v katerem se upoštevajo zahteve v zvezi z vrednostmi biokemijske porabe kisika brez nitrifikacije, kemijske porabe kisika in vsebnosti neraztopljenih snovi.

⁴ Sodba Sodišča z dne 7. maja 2009, *Komisija/Portugalska* (C-530/07).

Da bi zagotovilo popolno izvršitev sodbe iz leta 2009, je Sodišče odločilo, da Portugalski naloži **denarni sankciji** v obliki denarne kazni in pavšalnega zneska.

V zvezi z **denarno kaznijo** Sodišče meni, da ima lahko neobstoj ali nezadostnost naprav za čiščenje komunalne odpadne vode škodljive posledice na okolje in jih je treba šteti kot zelo resne. Poleg tega Sodišče zelo dolgo trajajočo kršitev šteje za drugo oteževalno okoliščino. Po navedbah Portugalske bo namreč sodba iz leta 2009 popolnoma izvršena šele leta 2019, kar pomeni skoraj dvajsetletno zamudo (obveznost zagotovitve skladnosti sekundarnega postopka čiščenja komunalne odpadne vode bi morala biti izpolnjena najpozneje do 31. decembra 2000). Vendar upoštevajoč dejstvo, da je do dneva obravnave na Sodišču ostala neusklajena le še aglomeracija Matosinhos, je škodljiv vpliv na okolje manjši od tistega, ki je bil ugotovljen leta 2009.

Za namene izračuna denarne kazni Sodišče ugotavlja, da je kršitev, očitana Portugalski, trajala kar dolgo, in sicer več kot sedem let od dneva razglasitve sodbe iz leta 2009. Nazadnje Sodišče upošteva zmanjšano zmožnost plačila Portugalske, saj se je medtem bruto domači proizvod te države dejansko zmanjšal. Sodišče tudi ugotavlja, da Portugalska potrjuje, da v zvezi z aglomeracijo Matosinhos ni sposobna zmanjšati škodljivih vplivov na okolje. Iz vseh teh razlogov je po mnenju Sodišča primerno, da se Portugalski od danes dalje naloži fiksna denarna kazen 8000 EUR na dan do popolne izvršitve sodbe z dne 7. maja 2009.

Glede naložitve plačila **pavšalnega zneska**, pri katerem je treba upoštevati značilnosti ugotovljene kršitve in ravnanje zadevne države članice, Sodišče meni, da je primerno Portugalski naložiti plačilo zneska **3 milijone EUR**. Sodišče opozarja, da je bilo z drugimi **sodbami že ugotovljeno, da Portugalska ni izpolnila obveznosti na področju čiščenja komunalnih odpadnih vod**⁵, in navaja, da je za učinkovito preprečevanje poznejših podobnih kršitev prava Unije treba sprejeti odvratilni ukrep, kot je naložitev plačila pavšalnega zneska. **Te ponavljajoče kršitve so še bolj nesprejemljive, če se odražajo v sektorju, v katerem so posledice na zdravje ljudi in na okolje še posebej pomembne.** Sodišče dodaja, da čeprav je Portugalska sistematično sodelovala s službami Komisije, ni spoštovala svojih časovnih načrtov v zvezi z gradnjo naprave za čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracije Matosinhos, saj **bo potrebna naprava delovala šele leta 2019.**

OPOZORILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁵ Sodbe Sodišča z dne 8. maja 2008, *Komisija/Portugalska* (C-233/07), z dne 8. septembra 2011, *Komisija/Portugalska* (C-220/10), in z dne 28. januarja 2016, *Komisija/Portugalska* (C-398/14).